

9. szám
2012. december

Magyar Diaszpóra Tanács II. ülése

A tavaly novemberben alakult Magyar Diaszpóra Tanács 2012. október 8-án tartotta II. ülését Budapesten az Országház Vadásztermében. Alapító okirata szerint a diaszpórában élő magyarságnak – húsz évvel a rendszerváltás után – végre kellő figyelmet kell kapnia a nemzetpolitikában. A tanács a világon szétszórtságban élő magyarság szervezeteinek közös fóruma, amely a diaszpórában élők sajátos igényeit és érdekeit tartja szem előtt, valamint megteremti a diaszpóra magyarságának önálló képviselését.

A Tanácsot a magyar kormány hívja össze, amely történelmi együttműködést hoz létre a szétszórtságban élő magyar szervezetek között, közösséget teremtve az egyházak, a civil és kulturális szervezetek, egyesületek, valamint a cserkészlet képviselőinek bevonásával. A németországi magyar diaszpórát a BUOD alelnöke, Szilágyi Szabolcs képviselte.

A tanácskozáson beszédet mondott Orbán Viktor miniszterelnök, aki mondanivalóját azzal összegezte, hogy kormánya olyan szerkezeti átalakításokra kapott kétharmados felhatalmazást, amelyek strukturálisan alkalmassá teszik Magyarországot a sikerességre. Ehhez négy pillérre, modern nemzetépítésre van szükség: ki kell szabadítani Magyarországot az adósságcspadából, versenyképessé, azaz termelési központtá kell válni, meg kell állítani a demográfiai hanyatlást, a világ magyarságát pedig közösségként kell újjáépíteni, vagyis a világban szétszórva élő magyarság jó részét meg kell szőlitanunk, és világhálózatba kell őket szervezni, hogy meg tudjunk maradni – sorolta a kormányzati teendőket. Orbán azzal zárta beszédét, hogy mindezzel Magyarország a mostani felfordulásból sikeres, erős országgént fog felemelkedni.

Semlén Zsolt miniszterelnök-helyettes előadásában beszélt a nemzetstratégiai célokról és a diaszpórában élő magyarok és magyar származású személyek magyar állampolgársági kéréseinek könnyített eljárásban történő ügyintézésének bevezetéséről.

A tanácskozás regionális ülésekkel folytatódott, majd a zárónyilatkozat elfogadásával fejeződött be, amelynek része a jövőre vonatkozó célokról és elvekről szóló megállapodás. Ilyen a Julianus-program elindítása, amelynek célja, hogy részletes kataszter készüljön a magyar tárgyi örökségekről – épületekről, műalkotásokról, emlékművekről, emléktáblákról, utcákról, könyvtárakról, levéltárakról és múzeumokról a magyar kultúra széleskörű megismerhetősége érdekében.

Továbbá megállapodás történt abban is, hogy a jövőben is kiemelt hangsúlyt kell fektetni a diaszpórában élő magyar fiatalok identitásának erősítésére. Jó példa erre a „ReConnect Hungary – Magyar Birthright Program”, melynek célja, hogy a nyugati magyar fiatalok felmenőik származási országával kapcsolatba lépve családjuk múltját, illetve saját identitásukat jobban megértsék.

A tanácskozás a himnusz elénekklésével zárult.

Szilágyi Szabolcs, BUOD alelnök, Hannover

Wass Albert:
Karácsonyi Fohász

Kedves jó Megváltó Atyánk!
Szépen kérek, nézz le miránk.
Hallgasd meg a kicsi Hubát,
ki tiszta szívvel kéri Urát!

Ó add, hogy e nagyvilágon
az emberre béke szálljon.
Óvón terítsd széjjel kezéd
messzi szülőházánk felett.

Térden állva esedezem:
házánk megint otthonunk legyen,
s fáradozást feledve mind
hadd lássuk meg szereteteink.

Kérek, Uram, add áldásod,
és ójad a Raab családot.
Áhítattal kérellek én
szent karácsony éjjelén!

**Kellemes karácsonyi ünnepeket
és sikerekben gazdag
boldog új évet kívánunk.**

Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége
Bund Ungarischer Organisationen
in Deutschland (BUOD)

Westdeutscher Rundfunk (Nyugatnémet Rádió) Köln
Monika Piel intendáns
50600 Köln

Tárgy: Ozsvat Stephan: Hogy lehet ez!
 Orbán rablókapitány kifosztja az országot

Igen Tisztelt Piel Intendáns Asszony!

Ha egy újságíró objektív szakmai állítások hiányában szitkozódik, sérteget és rágalmaz, akkor az ő hozzájárulása csak pocskondiázásból áll. Ezt tette Ozsvat úr egy október 11-iki adásban, amely tele volt sértő megjegyzésekkel, bizonyítatlan állításokkal és feltételezésekkel.

A Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (BUOD), csúcs-szerve az itt működő magyar szervezeteknek, amelyeknek tagjai túlnyomó részben több évtized óta Németországban élő magyar származású német állampolgárok, nyomatékosan tiltakozik ennek az adásnak a stílusa és tartalma ellen, amivel a szabad véleménynyilvánítás határait nemcsak megsérti, hanem azon messze túlmegegy. Ez az adás nemcsak minket háborít fel, hanem Németországban és Magyarországon sok embernél nagyon negatív visszhangot váltott ki. A német és a magyar nép között évszázadok óta léteznek baráti kapcsolatok. A magyar nép a német nép iránt érzett rokonszenvét konkrét cselekedetekkel is bebizonyította, így többek között a határnyitással az akkori NDK-ból jött menekültek részére. Az 1992. február 6-án kötött német-magyar barátsági szerződés 20 éves évfordulója megmutatta, hogy ezt a szerződést mindkét fél becsüli és ápolja.

A WDR5 éppen Orbán Viktor magyar miniszterelnök Angela Merkel német kancellár asszonynál tett berlini látogatása alkalmával sugározta ezt a faragatlan, egyoldalú és sértő adást – nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy ezeket a kapcsolatokat zavarják. Felmerül a kérdés: Kinek használjon ez?

A német nyilvánosságot tehát egy közszolgálati adó, amelyet a német adófizetők tartanak fenn, így mi is, hibásan és egyoldalúan tájékoztatta. A kérdés, hogy lehet ezt az adást a német médiatörvénnyel összeegyeztetni? Még a sajtó- és szólásszabadság messze-mennyő helyeslése mellett is fennállnak egyrészt a kritika, másrészt a szidás és a sértegetés közötti határok.

Nagyon sajnálatos lenne, ha szokássá válna, hogy külföldi politikusokat ilyen ocsmány módon kielégítő bizonyítékok hiányában ócsárolni és sértegetni lehet. A német büntetőjog a személyes kapcsolatok terén erre vonatkozólag szoros határokat húzott.

Az olyan megjelölések, mint „Orbán, a rablókapitány” vagy „Fidesz-banda”, teljesen alaptalanok és elfogadhatatlanok, annál is inkább, mivel ezt a keresztény-polgári pártszövetséget Magyarországon demokratikus választás útján túlnyomó többség választotta meg.

Ezen túlmenően ez a sértő adás tele van szakmai hibákkal, nem bizonyított állításokkal és kávéházi híresztelésekkel, messze minden újságírói alaptól. A szerző még azt a fáradságot sem vette magának, hogy hivatalos helyeken valakit is megkérdezzen ezekről a híresztelésekről. A hallgató tulajdonképpen ebben az adásban csaknem minden mondatot kétségbe vonhatna, mert a tartalmuk a tények ismerete hiányában, sőt talán tudatosan, nem fedte a valóságot.

Ha a külföldi médiák Németországról számolnak be, akkor itt joggal elvárják, hogy ezek ezt objektíven, előítéletek nélkül, korrekt módon és nem egyoldalúan tegyék meg. Legalábbis a tisztesség és a „politikai korrektség” alapelveit tartsák be. Ugyanazt elvárhatja az adófizető és a BUOD egy közszolgálati rádiótól Németországban, ha az Magyarországról számol be.

Mi azt várjuk el az Önök Rádiójától, hogy kiegyensúlyozott beszámolót közöljön tisztességes hangnemben, alapos forráskutatás után. Örülénk, ha gyűlölettel kirohanások helyett Magyarországról nem-sokára olyan beszámolókat hallanánk, amelyek legalább ezeknek a minimális minőségi feltételeknek megfelelnek.

Üdvözlettel

Az elnökség megbízásából

Harsay György, sajtómegebizott
 2012.10.28.

A német levél magyarra fordított változata.

Konferencia a magyar alkotmányról Münchenben

2012. október 19-én a müncheni igazságügyi palotában széleskörű német-magyar szakkonferencia zajlott le az új magyar alkotmányról, amely egyben Európa legfiatalabb alkotmánya. A konferenciát több német és magyar intézmény szervezte, többek között a Bajor Igazságügyi és Fogyasztásvédelmi Minisztérium, amely egyben a házigazda is volt. Emellett szervező volt a Müncheni Keleti Jogi Intézet, a Szegedi Egyetem Jogi Kara, a Német Délkelet-európai Társaság, a Német-Magyar Jogászegylet, a berlini Magyar Nagykövetség, valamint a müncheni Magyar Főkonzulátus.

Dr. Walter Schön, a bajor igazságügyi és fogyasztásvédelmi minisztérium igazgatója és Karsai Krisztina államjogász, a szegedi egyetem professzora mondták a rövid bevezetőket.

Az előadók – mintegy tucatnyi – ismert német és magyar alkotmányjogi szakemberek, valamint ügyvédek voltak, akik kifejtették véleményüket és értékelték az új magyar alkotmányt. A vélemények és nézetek objektívek és szakszerűek voltak, eltérve a korábban gyakran elhangzott szakszerűtlen, egyoldalú nyilatkozatoktól és cikkektől, amelyek szerzői sokszor még az alkotmányt sem ismerték, csak másoktól hallott állításokat ismételgettek.

A konferencia első részében az alkotmány létrejöttéről és ennek nemzetközi visszhangjáról tájékoztattak, illetőleg ezt vitatták meg. Dr. Stumpf István, a magyar Alkotmánybíróság tagja arról beszélt, hogy korábban volt egy szocialista alkotmány 1949-ből, amelyet ugyan a kilencvenes évek elején átalakítottak, de megmaradtak benne régi elemek is. Ez már nem tükrözte az időközben bekövetkezett társadalmi és politikai változásokat Magyarországon, ezért alkottak új alkotmányt, amely ezeket figyelembe vette. Az előadó szerint ez egyben egy nemzedéki igény is volt, mert a rendszerváltozás óta felnőtt egy új nemzedék, amely a túlhaladott volt szocialista struktúrák helyett egy újat akart felépíteni.

Figyelemreméltó és jelentős volt dr. Rupert Scholz professzor, német államjogász és volt honvédelmi miniszter előadása, aki már korábban is a német sajtóban az egyoldalú kritikák ellen védelmébe vette a magyar alkotmányt. Ő több szempontból is példamutatónak tartja az alkotmányt, mert az modern, stabil demokratikus rendszert hozott létre, amely garantálja a jogállamiságot és a szabadságjogokat. Példamutatónak tartotta az „adóssághék” bevezetését is, amelyre az EU tagállamaiban is szükség van, és bevezetése meg is történik. Szó esett arról is, hogy az ország elnevezése Magyarország, egyáltalában nem jelentette a köztársaság eltörlését, mint azt sokan hibásan állították. Az alkotmányban nyomatékosan le van fektetve, hogy Magyarország államformája KÖZTÁRSASÁG. Egyik hozzászóló utalt rá, hogy több köztársaságban, így az USA-ban, a névben nem szerepel az államforma megnevezése, de ez senkit sem zavar. Különben a konferencián – az előadókon kívül – mintegy száz német és magyar érdeklődő jelent meg. Szinkrontolmácsolás segítségével mindenki tudta követni a konferencia menetét.

Természetesen voltak kritikus megjegyzések is, amelyek vitatható pontokra utaltak. De ezek korántsem voltak összehasonlíthatók a korábbi egyoldalú, sokszor az anyag ismerete nélküli támadásokkal, illetőleg ideológiai ellenvetésekkel. Nyilván egy alkotmányozási folyamat nem jön létre megalapozott ellenvélemények nélkül. De a félreértéseket, vagy esetleg hibákat lépésről lépésre ki lehet küszöbölni. Éppen úgy, mint esetleges feltételezett problémákat, amelyek eddig még nem léptek fel és jövőbeli felbukkanásuk lehetősége sem nagyon valószínű.

A konferencia utolsó harmadában a magyar alkotmánybírói, és általában a bírósági gyakorlatról volt szó. A szakelőadók, így dr. Paczolay Péter, az Alkotmánybíróság elnöke, dr. Darák Péter, a Kúria (gyakorlatilag a Legfelsőbb Bíróság) elnöke, valamint Szabó Máté alapjogi biztos a magyarországi bírósági gyakorlatról beszéltek. Prof. Tolksdorf, a Bundesgerichtshof elnöke a magyar bírók előrehozott nyugdíjazását bírálta, erről kisebb vita alakult ki. De utalt arra is, hogy a volt NDK megszűnése után a politikailag terhelt bírót nem foglalkoztatták tovább.

A konferenciát dr. Czukor József berlini magyar nagykövet és Mydlo Tamás müncheni főkonzul zárták be.

Jelentős volt a konferencia, mert objektív és szakszerű alapokra helyezte a magyar alaptörvény (az alkotmány) megítélését, ezért a jövőbe mutatóan egy standard megítélési mércét teremtett, amelyhez képest a jövőbeni megítéléseknek és véleményeknek kell magukat megmértetni. Így szakszerűtlen és megalapozatlan vádaskodások könnyebben megcáfolhatóbbak lesznek, illetőleg megalapozatlanok lesznek.

Harsay György

BESZÁMOLÓK TAGEGYESÜLETEINK RENDEZVÉNYEIRŐL

Fennállásának 40. évfordulóját ünnepelte 2012. október 6-án a frankfurti Lehel Vezér Cserkészcsapat

40 éves cserkészjubileumunk alkalmából 2012. október 6-án a csapat minden korosztálya megjelent cserkészotthonunkban, Frankfurtban. Vendégként üdvözölhettük cserkésztestvéreinket Mainzból, Berlinből, Heidelbergből és Stuttgartból is. Ők is megtiszteltek bennünket ezen a szép, számunkra oly fontos napon.

A napi program 14.30-kor zászlófelvonással és közös imával kezdődött a cserkészotthonunk előtti téren, majd együtt bevonultunk a St. Raphael templomba szentmisére. A misét, amit Pál atya vezetett, közös éneklés és gitárkíséret színesítette. A mise után a kávézás (sok finom süteménnyel, pogácsával) alkalmat adott arra, hogy régi és új ismerősök üdvözölhették egymást, elbeszélgethettek kötetlenül a múltról, a jelenről. Az emlékeztetést segítették a falakon körös-körül lógó fényképtablók a múlt 40 év eseményeiről. Ezeken mindenki megtalálhatta magát.

A hivatalos programot Stolmár György nyitotta meg, és kezdésként felkért bennünket, hogy közösen énekeljük el a csapatindulót. Utána az európai kerület parancsnoka, Jablonkay Péter elmesélte nekünk, hogy miközben ő vezetői megbeszélésen volt itt Frankfurtban, az egyik gyereke meg is született itt, így ez a város neki mindig emlékezetes marad. Péter a frankfurti csapatot a hűség csapatának nevezte: a mi csapatunkban sok figyelmet fordítunk felnőtt cserkészreinkre is, akik hűségesen visszajárnak. Ezután a fiatal cserkészvezetők: Balkay Melinda, Miller Valéria, Klement Réka, Varga Árpád, Klement Bálint és Miller László táncoltak, egy mezősegi táncot mutattak be. A tánc kapcsán Klement Nándor, aki az ifjú táncosokat tanítja, meghatóan magyarázta, mennyire fontos a barátság és az összetartás a gyerekek, a fiatalok, a magyarak között.

Irmey Márk, dr. Irmey György fia felolvasta édesapja levelét, amelyben a heidelbergi csapat megalapításáról emlékezett meg. A heidelbergi

raj kezdetben a frankfurti csapat része volt.

Jubileumunk azonban nem csak abból állt, hogy a múlt eseményeire emlékeztünk, hanem csapatunk jövőjéről is szó volt: Stolmár Gyurka átadta a csapatvezetést a 22 éves Miller Aliciának. Gyurka szimbolikusan átnyújtott Aliciának egy irányítót, hogy az mutassa meg neki mindig a jó utat, és egy lámpát, hogy a sötétségben se vesszen el.

A csapatátadás után a Rezeda táncsoport felnőtt táncosai mutattak be egy szatmári táncot, amit a közönség hosszú és lelkes tapsolással jutalmazott. Ezután diavetítés következett különböző pillanatképekkel cserkészéletünkéből. Ebből egy kis találós kérdést kerekített Gyurka, ahol a gyerekeknek ki kellett találni, melyik felnőtt cserkészt látják a képen. Nagyon érdekes és vicces volt látni ezeket az embereket 10, 20 évvel ezelőtti „kiadásban”.

A programot Kornél Bá, a csapat alapítója, folytatta egy rövid beszéddel. A kedvenc megszólításával kezdte: „Pocikáim!”, ami által mindenkinek mosolyt varázsolt az arcára. Felsorolta az alapítók neveit, és megköszönte nekik a sok erőt és munkát, amit belefektettek a cserkészcsapat felépítésébe és további vezetésébe. Boldogan megállapította, hogy mennyi kiscserkész ül körülötte, akik a csapat jövőjét biztosítják. Köszöntötte azokat a mostani felnőtt cserkészeket is, akik egykor kiscserkészként, cserkészként kezdték a csapatban, és most saját gyerekeiket hozzák cserkészetre. Megköszönte nekik hűségüket, kitartásukat, hiszen ők a követendő példaképek a magyarságtudat megtartásában a fiatalok számára.

Kornél Bá megható szavai után következett a cserkészvacsora. A programdús délután után mindenki nagy örömmel fogyasztotta a finom bográcsos marhapörköltet savanyú uborkával és fehér kenyérrel. 20 órakor levontuk közösen a zászlót és búcsút vettünk egymástól. Véget ért ez a fontos és fejtetetlen nap.

Ihász Tímea és Dubai Stephanie

Évzáró Cserkészvezetői Konferencia Kastl-ban

A nyugat-európai cserkészcsapatok vezetői találkoztak november 16-án és 17-én, hogy szokás szerint az elmúlt év munkáját kiértékeljék és a jövő évet előkészítsék.

A konferencia helyszíne a Hárshegy cserkészpark Kastl-ban volt, ahol többnyire a cserkészházban töltöttük a két napot. A cserkészház 1995-ben épült és 30 férőhelyes, természetesen fűtéssel, hideg-meleg vízzel ellátva, és jól felszerelt konyhával. A környéken pedig erdő, mezők, lovak és özek, és... nagy a csend. Bár első pillantásra kiesőnek tűnik a falucska, viszont Bécsből, Brüsszeltől, Berntől és Berlinton nézve szinte azonos távolságra, középen fekszik, vagyis a nyugat-európai cserkészszívében.

A konferencia résztvevői mindössze 5 országból jöttek és 9 csapatot képviseltek. Az elmúlt 20 évben szinte kizárólag a három németnyelvű országban – Svájc, Ausztria és Németország – működött a nyugat-európai cserkészszervezet, viszont az elmúlt pár évben elindult egy új hullám, úgy hogy jelenleg cserkészfoglalkozás van Hollandiában és Belgiumban is, de már mozgolódnak újra Svédországban is, és Angliában is indult egy kis cserkészcsapat. Ez a térnyerés nyilván összefügg a magyarországi EU-tagsággal és a megnyílt munkaerőpiaci lehetőségekkel.

Nagy örömmel fogadtuk dr. Kocsis Attilát is, aki a nemzetpolitikai államtitkárság diaszpóra osztályának vezetője. Kocsis úr nem csak ismertette munkakörét és a Bethlen Gábor Alap lehetőségeit, hanem lelkesen lévén áhítatot is tartott a konferencia résztvevőinek.

A konferencia jó hangulatban és eredményesen zárult. Így nem csak a jövő évi időpontokat sikerült egyeztetni, hanem részletes betekintést is kaptunk az egyes csapatok munkájába. Ez az eszmecsere nagyon fontos, hisz a csapatok többnyire hasonló problémákkal küzdenek, és ami az egyik csapatnak éppen gond, az egy másiknál már megoldódott. Főleg a magyar nyelv, a vezető-utánpótlás, de az anyagi gondok is állandóan visszatérő témák.

A cserkészmunkáról bővebb tájékoztatást kaphatnak honlapunkon: www.cserkesz.de

Jablonkay Péter, cserkészvezető

Sanghajban táncolt a Vadrózsa

Nem hittem a szememnek, amikor májusban megérkezett a levél... Máskor is kaptunk már meghívást szomszédos országokban megrendezett nemzetközi folklórfesztiválokra, de Sanghajba...?

Anyák napi ünnepségünk végén, amikor a táncscsoport néhány tagja még ott volt, megemlítettem, hogy meghívtak minket októberben Sanghajba táncolni. Micsoda? Valóban oda Kínába? És pont a táncscsoport alakulásának harmincadik évében?

A társaság azonnal lázba jött, megindult a szervezkedés. Először is tisztázni kellett, hányan kapnak szabadságot a fesztivál idejére, és miből fedezzük a magas költségeket? A szervező bizottság biztosította ugyan a fesztivál idejére a szállodát, az ellátást, egy kis városnézéssel egybekötve, de minden egyéb fizetnivaló (repülőjegy, vízum, biztosítás stb.) minket terhel. Nagy örömeinkre több helyről is sikerült támogatást kapnunk – ezúton is hálásan köszönjük a BUOD hozzájárulását!

A kínai féllel ezután folytatott „papírháború” júniustól egészen októberig tartott (aminek lebonyolításában a velünk utazó dr. Barabás György is segített), de a sikeres kimenetelben reménykedve ezalatt is szorgalmasan gyakoroltuk a bejelentett táncokat.

Nem sokkal a tervezett indulás előtt (!) megérkezett a várva várt vízum, és nekivághattunk az ismeretlennek (a sok nehézség miatt utolsó percig azt tartottam: akkor hiszem el, hogy odautazunk, ha ott leszünk!). A táncokhoz szükséges népviseleteket mind a kézipoggyászbba tettük, hogy biztosan velünk együtt érkezzenek meg.

Kedves tolmácsnőnk, Lucy – aki ottlétünk alatt mindent elintézett nekünk – az egyik szervezővel együtt fogadott minket a 26 millió lakosú világváros repülőterén. A szálloda kellemes volt, de a svéd-asztalos étkezési lehetőség nemigen hasonlított az itteni kínai éttermek kínálatára... és nagyon hiányzott reggelente egy jó kávé!

A gálaest előtti éjjel esett az eső, ezért a nagy szabadtéri színpadra fesztett vékony anyag – szőnyeg – még vizes volt, amikor odavitték minket a délelőtti főpróbára. A mezősegi tánc forgató figuráinál a szőnyeg rácsavarodott csizmáink sarkára..., gyors műsorváltogatás... más tánc kell..., szerencsére magunkkal vittünk minden zenét!

Estére az izgalom a tetőfokra hágott, mindenki a legjobbat akarta nyújtani! Végre színpadra léphettünk a gyönyörű kivilágítású tévatorony alatt, amit a Kelet Gyöngyének is neveznek. A vakító fényben nem láthattuk a rengeteg nézőt, csak a végén felcsattanó tapsot hallottuk. Sikerült! Boldogan és megkönnyebbülten mentünk vissza a helyünkre. Egyszer csak jött értem a tolmácsnő, mindjárt vissza kell menjek a színpadra...?! Ott derült ki, hogy nekünk ítélték a Fesztivál különdíját – a legszebb népviseletért. Rendkívül örültünk, mert ezzel a magyar népművészet egyik büszkeségét, a gyönyörű, kézi hímzésű kalocsai viseletet tüntették ki.

A következő napok fellépéseim nyáriasan sütött a nap, és mi hol ezt, hol azt a táncot jártuk el. Kuti László, a sanghaji magyar főkonzul meglátogatott minket és büszke volt ránk, hogy elvittünk oda egy kis ízelítőt a magyar néptáncokból. Elküldte körlevélben az ott élő magyaroknak fellépéseink helyét, idejét, és minden alkalommal jötték is néhányan megnézni a műsort, gratuláltak, és jól elbeszélgettünk. A sanghaji hírekben beszámoltak rólunk, videofelvétel kíséretével.

Városnézésre is jutott időnk. Rengeteg a virág, rendezettek a parkok, lenyűgöző az óváros, de döbbenetes a szélén lévő nyomornegyed. Feltűnt, hogy a lányok, asszonyok milyen díszesen öltözködnek – napközben is alkalmi ruhában járva, nagyon csinosan. A folyó partján lévő európai stílusban épült, szép paloták éles ellentétet képeznek a túloldalon (Pudong) lévő toronyházakkal. Igazán örültünk, hogy meg-

nézhattuk a múlt század 20-as éveiben ott élő híres magyar építésznek, Hudec Lászlónak néhány, most is modernnek ható épületét. Reméljük, hogy még soká megmaradnak, mert a város arculata naponta változik. Egész házsorok eltűnnek, hogy helyet adjanak újabb felhőkarcolóknak – hogy abból ott milyen rengeteg van, azt a világ egyik legmagasabb épületének, a World Financial Centernek 474 méter magasan lévő kilátójából láthattuk.

Bár a Fesztivál kissé fárasztó volt (naponta több helyen is felléptünk, órarendszerű ide-oda vitellel), mégis mindannyiunk számára rendkívüli élményt nyújtott! 17 táncscsoport vett részt rajta: Új-Zélandtól Peruig, Amerikától Oroszorszáig, Írországtól Kínáig megannyi különböző kultúra, temperamentum, táncstílus mutatkozott be. A fellépésekre vívó közös buszutazásokon való éneklés, a műsorok és az azt követő együtt-táncolás, esti sétahajózás, mind lehetőséget nyújtott egymás megismerésére, barátkozásra. Ez is volt tulajdonképpen a Fesztivál alap-gondolata.

A szívélyes, vidám hangulatú találkozó végén kissé szomorúan búcsúzkodtunk, elutazásunkkor még az eső is esett. Néhány tróféával, rengeteg új benyomással gazdagodva és egy újabb meghívással a tarsolyunkban tértünk vissza Hagenbe, ahol újabb feladatok vártak ránk.

Münnichné Ákontz Ildikó, Hagen

Magyar énekes, játékos gyermek-szülő foglalkozás Hagenben – 2012. november 17.

„Egy kis malac rőf, rőf, rőf...” hangzik innen is, onnan is. Gyülekezünk, és mialatt a korábban érkező gyerekek az évszakhoz illő (előkészített) rajzot színezik, ismert gyermekdalokat énekelgetünk. Mikor azután mindenki megjött (a betegek kivételével), berepültek a csengő hangocskák is, a gyermekdalok után az anyukák lágy hangú éneke csillapítja le a mozgékony aprónépet.

Mondókák, mozgással összekötött játékok, újabb énekek következnek, amik közül néhányat az anyukák is csak most tanulnak meg. Bartók Béla és Kodály Zoltán szelleme lengedezi körül a kicsi sereget...

Az énekes foglalkozás után színes papírral bevont, csillagokkal díszített kis csörgők barkácsolása következik, amikkel majd a Mikulás-ünnepségen éneklendő Regölest kísérik a kicsik is...

A 2011. évben indított foglalkozások célja:

- megismertetni a gyermekekkel (de a szülők egy részével is) a magyar népdalok, játékok kincsestárát,
- ezeken keresztül, sokszori ismétléssel, kényszer nélkül gyakoroltatni velük a magyar szavak kiejtését,
- közösségben a beszédkézséget fejleszteni és
- megmutatni, hogy más családok gyermekei is beszélnek magyarul!

Münnichné Ákontz Ildikó, Hagen

Banneux, 2012. október 27. – Nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából koszorúzás és kirándulás

Nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából a Német-Magyar Társaság Köln-Bonn (DUG Köln-Bonn e. V.) elnöksége kirándulást szervezett a belgiumi Banneux-be, hogy az ottani Magyar Kereszt előtt elhelyezzük a DUG Köln-Bonn e. V. ezévi ünnepi koszorúját.

Banneux híres zarándokhely Kelet-Belgiumban, a német határtól mintegy 30 km-re. Ezen a helyen – egyházi feljegyzések szerint – 1933-ban nyolc alkalommal jelent meg a Szűzanya. A zarándokhely területén gyógyforrás, kolostor, kápolna, turistautak, valamint éttermek, szállodák találhatók.

A Magyar Kereszt a zarándokhely központi területén áll. A keresztről tudni kell, hogy azt a liège-i belga és magyar fiatalok zarándokolva vitték ki 1956 őszén Banneux-be, a magyar forradalom és szabadságharc áldozataira emlékezve. A fehér kereszten piros színű felirat olvasható: „Hongrie en sang – 1956” („Magyarország vérben – 1956”) Ez a kereszt a nyugat-európai magyarság egyik leghitelesebb 1956-os emléke.

A zarándokhelyen, annak megismerésére, közel egyórás német nyelvű idegenvezetést kaptunk a zarándoklatokat szervező központi

hivatal német titkárságának vezetőjétől. A részletes idegenvezetést követően a Keresztnél elhelyeztük a koszorúnkat.

A programot követően 19 fős csapatunk a hirtelen beköszöntött hideg elleni védekezésként közös ebédet szavazott meg.

Az ebédet követően útba ejtettük Eupen várost, amely a mintegy 74 ezer lélekszámú Belgiumi Német Nyelvi Közösség fővárosa, politikai és kulturális központja. A Német Nyelvi Közösség (németül: Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens, vagy röviden DGB, hollandul: Duitstalige Gemeenschap, franciául: Communauté germanophone) egyike Belgium három nyelvi-kulturális alapon szerveződő közösségének, a flamand és a francia közösség mellett. A város hangulata, valamint magának a DGB-nek a léte kitűnő példája annak, hogy egy országon belül miként lehet nyelvi-kulturális alapon nyugvó és kiválóan működő kisebbségi autonómiában élni.

Mervai Péter, elnök

Kiállítás Thorma János festményeiből

SZÍNNEK-LÉLEKKEL címmel került sor a müncheni Széchenyi Kör legutóbbi előadására. Az est a hazai impresszionista festészet egyik legnagyobb mestere Thorma János (1870-1937) életét, munkásságát taglalta.

A bajor fővárosban élő Thorma Gábor – a festő unokaöccse – átfogó bevezetőjéből a Thorma-vándorkiállítás megálmodóit, szervezőit és állomáshelyeit (Nagybánya – München – Stuttgart – Berlin – Budapest) ismerhettük meg. Tény, hogy a müncheni rokon példás áldozatkészsége nélkül a jubileumi, a művész halálának 75-ik évfordulója alkalmából tervezett, kiállítás-sorozatra aligha került volna sor!

Rád Szilvia művészettörténész színvonalas, képgazdag előadásában részletesen kitért a festő budapesti, müncheni, párizsi tanulmányveire, stílusváltásaira, sikereire és nem utolsósorban a nagybányai festőiskolában betöltött kiemelkedő szerepére.

Számomra – s gondolom nem vagyok egyedül – az „Aradi vértanúk” c. megrendítő kompozíció, ill. Thorma a nőkhöz és a természethez való viszonyát taglaló festmények opálos pasztell színei (melyek nagy része a kiállításon is megtekinthetők!) tettek mély benyomást.

A Kiskunhalason született, majd Nagybányára átköltözött Thorma János (1870–1937) a magyar festészet egyik legkiemelkedőbb alakja. Pályafutását 1888-ban a müncheni Hollósy iskolában kezdte, majd 1889-ben a Bajor Királyi Képzőművészeti Akadémián folytatta.

A németországi kiállítás-sorozat ezért München városában, ahol Thorma János éveken keresztül élt és ahová ismételtén visszatért, veszi kezdetét. Thorma János egyik alapítója volt az európai hírnévű nagybányai festőiskolának és sok éven keresztül tanítómestere számos művésznak. Hazájában főleg realista és 1848-1849-es témájú festményeiről nevezetes.

Kucsera János, München

Ilyés Lénárd: Az Algernon-effektus

Novemberben ismét az Ulmi Magyar Kultúr-egyesület vendége volt Ilyés Lénárd budapesti színész.

Két évvel ezelőtt már megcsodálhattuk tehetségét a Novecento című dráma előadásában, idén legújabb darabjának, „Az Algernon-effektus” – *kísérleti patkánynevelde 90 percben, avagy egy orvosi láttelel balladája* – premijét láthattuk.

A darab Daniel Keyes: Virágot Algernonnak című világhírű regénye alapján készült.

Ilyés Lénárd önmagát felülmúlva adta vissza egy szellemi fogyatékos ember karakterét, elvezetve a nézőket egy másik világba.

Csodálatos alakítás volt, melyet nagyon élveztek egyesületi tagjaink és vendégeink.

Ilyés Lénárd állandó helyet kap a meghívandó művészek között, várjuk újabb produkcióját!

Kedves Olvasó, ha Budapesten jársz, feltétlenül nézd meg „Leó” egyik előadását!

Bauer Ferenc, Ulm

Saarbrückeni „Magyar Est”

A saarbrückeni egyetem június 13-án a Városháza dísztermében rendezett meg egy „Magyar Est”-et. A rendezők 50-60 résztvevőre számítottak – ezen az estén futballmeccs volt a TV-ben – de mindenki meglepetésére 130 személy volt jelen.

A rendezvényt az „Atelier Europa” szervezte dr. Murber Ibolya (Nyugat-magyarországi Egyetem, Szombathely) egyetemi vendégtanár búcsúztatására. A város képviselője üdvözölte a vendégeket, majd prof. dr. Volker Linneweber méltatta az Atelier Europa csereprogramját, valamint dr. Murber egyévi egyetemi munkáját.

Mydlo Tamás főkonzul tartott egy ötletes, szellemes előadást a magyar életéről, szokásokról és a reciprokhatásról a nemzeteknek.

Az estén magyar énekek és táncok kerültek előadásra. Különösen a frankfurti Rezeda táncsoport fellépése aratott nagy sikert. Hasonlóan sikeres volt dr. Márton Edina rendezésében a „kleiner Ungarisch-Sprachkurs”, amit ötletes vetélkedő formájában épített fel és kis ajándékokkal jutalmazta meg azokat, akik jól oldották meg a feladatokat.

Magyaros ételek és italok is gondoskodtak a jó hangulatról, kellemes beszélgetés formájában informálódhattak a résztvevők Magyarországról és a magyar életéről.

Egerváry Andás, Saarlouis

Harsay György: Baltikumi benyomások

Ha a turista június közepe táján érkezik Észtországba és Lettországra, az első nagy élménye a fehér éjszakák. Mint ismeretes, Észak-Európában júniusban vannak az év leghosszabb világos napjai. Az éjszakák viszont rövidek. Csak éjfél táján lesz sötét, de akkor sem teljesen, és a nap is meglehetősen korán kel fel. Így már reggel három óra körül ismét világos lesz. Északon, így Skandináviában, a Baltikumban és Szent Pétervárott is a lakosság rendkívüli módon örül az ún. fehér éjszakának, és ezt lelkesen meg is ünnepli. A viszonylag sok napfényhez szokott közép-európai látogató ilyenkor érti meg igazán, hogy milyen nagy jelentősége van a fénynek az emberek életében. Az északi államokban élő emberek erős vonzódása és lelkesedése a napfényvel megáldott déli országok iránt főleg ebből a hiányérzetből adódik, természetesen a földközi-tengeri és hasonló kultúrák iránti érdeklődés mellett, hogy élvezzék a napfényt, amelyet országaikban az év nagy részében ritkán látnak. A fehér éjszakák idején a sötétedésig, sőt még gyakran azon túl is, az emberek nagy része a szabadban van, ünnepli és élvezzi ezeket a napokat.

A kisgyerekek is sokáig fennmaradhatnak, vígan szaladgálnak, örülnek a fénynek. Június 21. az év leghosszabb napja, amelyet északon, főleg Skandináviában és a Baltikumban valószínűleg nagyon régi időkre visszamenő pogány szokások alapján ünnepelnek meg. Ilyenkor jóformán mindenki talpon van. Az asszonyok és a kislányok vadvirágokból készült koszorút tesznek a fejükre, a férfiak pedig zöld levelekből fonják a koszorút. Sok helyen, így Norvégiában, tábornövényeket gyűjtenek. Ez a szokás megvan a bajor Alpokban is.

Az ismerősök, barátok összejönnek, hogy ivással, evéssel, táncolással ünnepeljék a leghosszabb fehér éjszakát. Napközben népművészeti kirakodóvásárok vannak a baltikumi városokban, ahol üzletekben, hivatalokban is kitesznek virágkoszorúkat. Népviselőket öltözött gyermekkorúak lépnek fel és népdalokat énekelnek. Szóval mindenütt örülnek a fénynek. A Baltikumban nagy hagyománya van az óriási kórusokban való népdaléneklésnek. Előfordul, hogy több mint százezer résztvevő és hallgató összejön ezeken a rendezvényeken. A balti államoknak a Szovjetuniótól való függetlenség kivívásánál nagy szerepe volt a hatalmas népi kórusok fellépésének, amelyeken énekeikkel jelentősen hozzájárultak szabadságuk eléréséhez.

A Baltikum népei történelmük folyamán különböző hódítókat éltek meg, mert Litvánia kivételével – amelynek lakói már a 13. században önálló államot alkottak – a 20. századig mindig idegen uralom alatt éltek. A litván állam 1385-ben egyesült a lengyelekkel, majd évszázadokig regionális hatalom volt. Legnagyobb és legnépszerűbb királyuk az erdélyi magyar Báthory István volt. A mai Észtország területén már a Jézus születése előtti időkben finnugor lakosság telepedett le, de államot nem alapítottak. Lettország és Litvánia területén pedig hasonló időben indogermán törzsek (nagyjából a mai lettek és litvánok elődei) találtak maguknak új hazát, de az urak mások voltak. A 7. században már a vikingek tűntek itt fel, nem a legbékésebben.

Észtországban és Lettországra a Hansa és a dánok alapítottak városokat (Tallinn, észtil Dánvár-at jelent, német neve pedig Reval volt). Majd a 13. században a német lovagrendek következtek, amelyek hosszú ideig uralták ezt a vidéket. Őket a 16. században a svéd uralom váltotta le. Az oroszok 1720-ban meghódították az egész Baltikumot, ahol csak az első világháború után tudtak önálló államok létrejönni. Ezeket a szovjetek a Hitler-Sztálin paktum alapján 1940-ben bekebelezte. 1941-ben a német csapatok foglalták el a Baltikumot, majd a szovjet csapatok 1944 végén ismét meghódították ezt a területet. Ott is maradtak 1990-ig, a függetlenség kikiáltásáig. A második világháború ezekben az országokban sok veszteséget és súlyos emberi tragédiákat okozott.

A jelenleg 400 ezer lakosú észt főváros, Tallinn a középkorban a Keleti-tenger legjobban megerősített városa volt. A Hansa révén élénk kereskedelmi kapcsolatban állt európai városokkal és keleten Oroszor-

szággal. Az óvárost és a várat hatalmas bástyák veszik körül, megtűzdelve erős védőtornyokkal. Zegzugos macskaköves utcái, terei, templomai, házai a Keleti-tenger városainak hangulatát és építészeti stílusait tükrözik. De az óváros számtalan ajándéküzleteivel, vendéglőivel és kávézóival valahogy a budai várra is emlékeztet. A vendéglők nem éppen alacsony árai csak megerősítik ezt a benyomást. Mindenütt sok a turista, akik részben a Keleti-tengeren városnéző túrán cirkáló, hatalmas szállodahajókról jönnek, vagy főleg Skandináviából és Németországból érkeznek. De látni oroszokat is, akik vonattal vagy autóbusszal érkeznek a szomszédból. Az újjáépítés feltűnően ellentéte a várnegyednek. Itt már hatalmas húszemeletes, nagyjából üvegéből épült üzletházak, irodák tucatjait látni, amelyeknek döntő többsége a függetlenség elérése után készült, lerobbant épületek helyén. A Baltikumban feltűnik, hogy bár sok régi házat, gyárépületet renováltak, vagy átépítettek, látni még elhanyagolt lakóházakat, épületeket a különböző időkből, de ennek ellenére mindenütt tisztaság és rend van. Az áruházak, az üzletek belülről modernnek, és nagyjából mindent megkapni, ami a nyugat-európai üzletekben is megvásárolható.

A tallinni városkép az ó- és az újjáépítésen kívül is elég változatos. A város szélén nagy lakónegyedek vannak a szovjet időkből, ahol a külsőre nem fektettek nagy súlyt. Sok ház van a két világháború közötti időkből, vagy még előbből, ahol a skandináv és német építészeti stílus dominál. Sokfelé rengeteg, időnként szép, jó kinézésű és hangulatos faházat látni, amelyek közül már sokat renováltak. Az észt fővárosban vannak erdők, szép parkok és mindenütt sok zöld és fa. Az utcákon és utakon újabb évjáratú nyugat-európai és távol-keleti autók járnak. A villamosok kicsit öregek, de a városban és az utakon modern autóbuszok vannak forgalomban. A fiatal lányok követik a nyugat-európai divatot, nyáron túlnyomórészt mininadrágot hordanak. Az ételeik egészségesek, nem zsírosak, sok zöldséget esznek. Nyáron persze mindenütt kapni gyümölcsöt, epret és különböző erdei bogyókat. Valamelyik újságban megírták, hogy a szovjet-rendszer megszűnése után a vodka-fogyasztás visszaesett, de a sörvás megnőtt. Jó belföldi és külföldi (skandináv, német) söröket lehet kapni. A borok saját termés hiányában viszonylag drágák.

A legszebb park a Kadriorg (a Katalin-völgy). Itt áll egy Nagy Péter cár által épített szép kastély, amely jelenleg múzeum. Nem messze tőle található az észt államelnök valamivel kisebb rezidenciája. A park újabb büszkesége a néhány évvel ezelőtt megépült, modern Művészeti Múzeum, ahol többek között az észt festőművészek alkotásait mutatják be, más kiállítási tárgyak mellett.

Észtországban 25% körüli, Lettországra pedig 29% nagyságrendben jelentős orosz kisebbség él, akiknek nagy részét a második világháború után telepítették ide. Litvániában viszonylag kevés orosz él. A hivatalos nyelvek országokként az észt és a lett, de vannak orosznyelvű iskolák, színházak, az üzletekben orosz feliratok. Itt a legnagyobb természetességgel orosz nyelven válszólnak az eladók, ha így szólítják meg őket. Az iskolákban a kötelező idegen nyelv az angol, az orosz és német választható nyelvek. Számtalan orosz újságot látni mindenütt. Az együttélésben a kívülálló szemlélő semmi feszültséget nem lát. Tallinnban és Rigában is a piacokon az eladónők legnagyobb része orosz nyelven beszél. Örülnek, ha külföldi – mint a cikk szerzője is – az egykori iskolai tananyagra emlékezve néhány szót szól oroszul. Főleg a tallinni piacokon nagyon szép gyapjú kötöttárukat lehet látni és venni. Az orosz kisebbségnek a helyi többségi nyelvből vizsgát kell tennie, csak akkor kapják meg az állampolgárságot. Erről ugyan viták vannak, de ha megvan az állampolgárságuk, akkor akadály nélkül utazhatnak az EU országaiba. Megemlítendő, hogy úgy Tallinnban, mint Rigában több száz magyar él, akik a szovjet időkben költöztek ide Kárpátaljáról. Észtország alapján véve egy virágzó, fejlődő ország. Jelentős és sok szoftvercége van, amelyek nem csak a belföldi piacra dolgoznak, hanem Oroszországba is adnak el programokat. Így nem csoda, hogy itt nemrégiben bevezették az eurót.

Operaház
Rigában

Magyar követség
Rigában

Észtország és Lettország között – a különböző nyomtávok miatt – nincs vonatközlekedés. Így Tallinnból a nem egész 400 km-re lévő Rigába repülővel vagy autóbusszal lehet utazni. Egy rövid autópályaszakasztól eltekintve jól kiépített autót van a két főváros között, amely legnagyobbbrészt hatalmas erdőségeken vezet keresztül. Időnként vannak benzinkutak és büfék, nagyritkán meg települések. A lett főváros, Riga a maga 750 ezer lakosával a Baltikum legnagyobb városa. Az óváros évszázados templomaival, sok régi épületével jól tükrözi vissza a város 800 éves változatos történelmét. A jelentős középkori kereskedő város a 19. században és a 20. század elején rendkívül gyorsan fejlődött, mert az orosz cárok a várost jelentős kikötővé akarták kiépíteni. Ez együtt járt egy számottevő gazdasági fejlődéssel, amelynek kereteiben a város építészetileg sok reprezentatív épülettel és számtalan szép, Art Deco stílusban készített nagy lakóházzal gyarapodott. Riga belvárosa üzletházaival, irodáival, kávéházaival bizonyos mértékig Bécsre emlékezteti a látogatót. A város nagy része a Keleti-tengertől mintegy 10 km-re a Dunánál szélesebb Daugava folyó jobb partján terül el, így a tengeri hajók is el tudják érni. A folyó túloldalán, ahol az egyszerűbb lakónegyedek vannak, az utóbbi években jó néhány hatalmas modern irodaházat és hotel építettek. Itt van a meglehetősen forgalmas repülőtér is. A lett fővárosnak jelentős kulturális élete van, több színházzal (van orosz nyelvű is), operaháza nemzetközileg is elismert. Riga általában drágább, mint Tallinn, mert a saját pénzüknek, a latnak az árfolyama valami okból jobb, mint az euróé, így ez megemeli az árakat. Hatalmas központi piacán, amely öt régi Zeppelin hangárban található, válto-

Tallini városháza

Nagy Péter cári kastélya Tallinnban

zatos élelmiszer- és hétköznapi ruha-kínálat van. Itt is az eladók döntő többsége orosz nyelvű, hiszen a város lakosságának közel negyven százaléka orosz származású. A turistákat mindenütt – mint Észtországban is – angolul szólítják meg, vagy németül – de sokkal ritkábban.

A fővárostól kb. 10 km-re lévő szép tengeri üdülőhelyre, Jurmába, helyi érdekű vasúttal lehet kiutazni. Az egykori szovjet idők legkedveltebb keleti-tengeri fürdőhelyén kilométeres hosszúságú, széles homokstrand várja az üdülőket. A dűnék mögötti helységeken egymást érik a fából épült szép villák és nyaralók. Sokat közülük már szépen felújítottak és úgy hírlik, hogy némelyik többszáz ezer euróba kerül. Nagyobb hotel-épületeket és tömegszállásokat ritkán látni. A szép, ápoltságú utak mentén üzletek, éttermek hosszú sora található. Autóforgalom lényegében az üdülőhelyeken kívül van. Így mindenütt békés és nyugodt hangulat uralkodik.

A balti államokba utazó Európának egy nagy múltú, hosszú évtizedekig elzárt részét ismeri meg, amely ennek ellenére nemcsak múltjában, hanem jelenében és kultúrájában éppen olyan európai, mint bármelyik közép-európai vagy skandináv ország. Az országok mindenütt tiszták és rendezek, még ha nem is mindenki érte el eddig a magasabb nyugati életszínvonalat. De ez a múlt öröksége. Az emberek barátságosak, nem tolatkodók. A látogató kellemes benyomásokkal és szép látnivalókkal tér vissza. A balti államokba érdemes ellátogatni már csak azért is, hogy megismerjük, hogy az ottani emberek miként tudtak élni és „sáfárkodni” a kivírt szabadságukkal. Azt is észrevenni, hogy büszkéek országaikra.

Újabb gondolatok a magyar nyelv ápolásához - Németországban

A BUOD INFO ez év júniusi számában a németországi Magyar mint Származási Nyelv Kerettanterv margójára jegyzeteltem (Illés-Molnár 2011). Összefoglaltam a tanterv írás történetét, elérkezve addig a pontig, mikor is az erre szánt erőből, hitből, lelkesedésből, nemkülönben időből és energiából kifogytunk. Ám sem a tanterv írás, sem a németországi oktatási csoportok kapcsolatrendszerének kiépítésének fontosságát nem szabad felednünk, nemkülönben feladnunk.

„A magyar mint származási nyelv tantárgynak jelenleg nincs módszertana, ahogy nem is iskolai tantárgy, jöllehet magyar származásúakat szerte a világon tanítanak magyarra. A fogalom létezik, többen is kísérletet tettek a meghatározására, ám konszenzus még nem alakult ki róla. [...] Származási nyelvről akkor beszélünk, amikor az egyén (születésétől vagy gyermekkorától) olyan nyelvi (makro)környezetben él (és nevelkedik), amely nem szülei (vagy egyik szülője) anyanyelve” (Illés-Molnár 2010: 67-68). „Történt már több próbálkozás a világszerte működő magyar mint származási nyelv oktatás szakmai támogatására – például a budapesti Balassi Intézetben vagy a győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar kezdeményezésére. A rendezvényekre látogatók hasznos előadásokon, műhelymunkákon vehettek részt, palérozva ezzel önnön magyarságismereti tudásukat. A nyelvészeti előadások tartalma azonban vagy a magyar mint anyanyelv vagy a magyar mint idegen nyelv tárgyköréhez tartozott. Azt sajnos még sehol nem sikerült megfogalmazni, hogy mit értünk származási nyelv-tudás alatt, konkrétan mit is kell átadnunk tanítványainknak, mikor mondhatjuk a külföldön élő nem magyar környezetű és iskolai nyelvű egyénekre, hogy „anyanyelvi szinten” beszélnek magyarul” (Illés-Molnár 2012).

Az első bekezdésben idézett írásban arra is felhívtam a figyelmet, hogy „a GUSchuK (Magyar Nyelv és Kultúra Közvetítő Társaság Németországban) internetes oldalán, a <http://www.guschuk.de/> oktatási-segedanyagok/magyar-mint-szarmazasi-nyelv/ link alatt található A magyar mint származási nyelv tantárgy modulterképe 2010., valamint az egyes modulok külön-külön is. A felvázolt tananyag alapján immár 6. éve folyik oktatás. Ennek segítségével kellene megválaszolni a magyar iskolák oktatóinak a kérdéseket: mit, hogyan, mikor tanítunk. Ez a modulterkép a középiskolai szakaszt fogja össze az 5. osztálytól a 12.-ig. A „mit, hogyan, mikor” kérdéscsoportokhoz azonban az általános iskolai tanítóknak is mankóul szolgál. Ezen összeírás alapján elkészülhet a „németországi magyar iskolák programja” (Illés-Molnár 2011).

„A tananyag kiválasztásakor törekednünk kell arra, hogy a kulturális ismeretek egyúttal a nyelvi képességek, a nyelvtudás és a nyelvhaszná-

lat fejlesztéséhez is hozzájáruljanak. Az úgynevezett tantárgyi integráció módszerével, azaz az egyes ismeretkörök ötvöztetésével tovább finomíthatjuk a tanulók magyar nyelvi kifejezőkészségét. A tananyagot pont azért rendezem a magyarországi közoktatásban is megjelenő tanegységek szerint, hogy a közvetítendő ismereteket a tanár önmagukban lássa, s azokat, illetve azok témáit a tanulók igényei és egyéb külső tényezők (így például a rendelkezésre álló idő) szerint csoportosíthassa, vonhassa össze. Álláspontom szerint ezzel, vagy ehhez hasonló alapstruktúrával kell nekifognunk a magyar mint származási nyelv módszertanának kidolgozásához. A modulterképben megjelölt ismeret-együttesekhez kívánom hozzárendelni a nyelvismereti követelményeket. A jól körülhatárolt ismeret-együttesek és a bennük megjelölt témák ugyanakkor kellő alapot nyújthatnak a két nyelvű tanulók nyelvi és kulturális fejlesztésében lényeges kontrasztív megközelítéshez, esetünkben a magyar és a német nyelvi és kulturális sajátosságok párhuzamba állításához” (Illés-Molnár 2010: 74). A jelölt tananyag tehát megfelel a magyarországi közoktatás követelményrendszerének – mintegy annak az „összefoglalása”. A tanítás témájának e szerint való rendszerezését a „könnyebb kezelhetőség” mellett azért is tartom fontosnak, mivel a magyar mint származási nyelv tanításával magát a „magyarságot” is „tanítjuk”. Gyermekünk azt tanulják, mint az anyaországiak. Érdemes itt megjegyeznünk azt is, hogy a Külföldi Magyar Cserkészszövetség magyarságismeret-oktatása szintén a magyarországi „kánont” követi.

A pedagógusoknak szóló kérdőív 2013 januárjában lesz elérhető a GUSchuK internetes oldalán (www.guschuk.de), valamint postázom a buodiskola@googlegroups.com levelezőlistán és az általam ismert ímelcéimre egyaránt.

Felhasznált irodalom

- Illés-Molnár Márta 2010. A magyar mint származási nyelv módszertanához. A magyar nyelv és kultúra átadása szórványban élő iskoláskorúaknak. THL2 1–2: 67–81., lásd még: <http://www.ungarischunterricht-karlsruhe.de/publicisztika.html>.
- Illés-Molnár Márta 2011. A „Németországi Magyar mint Származási Nyelv Kerettanterv” margójára. BUOD-INFO 8: 2., lásd még: <http://www.buod.de/index.php/hu/dokumentumok/buod-info>.
- Illés-Molnár Márta 2012. Vázlatok a magyar mint származási nyelv tanításához I. A modulkapcsolódási pontok és a nyelvi fejlesztés. THL2 1–2: megjelenés alatt.

Illés-Molnár Márta, Karlsruhe

Fazekas Zoltán polgármester és Mészáros József

Mészáros József Darnózseli díszpolgára

A darnózseli származású Mészáros Józsefet díszpolgári címben részesítette a forradalom 56. évfordulóján Darnózseli Önkormányzata.

Mint kisbirtokos-, majd kuláckyerek, naponta szembesülhetett az 50-es évek falvakat, az ott lakókat ért atrocitásokkal, megalázásokkal, s talán ezek voltak azok, amelyek 1956-ban meghatározták életének további menetét. Aktív résztvevője volt az 1956. októberi mosonmagyaróvári eseményeknek, létrehozták a MEFESZ-t, ott volt az ÁVO-s laktanyánál a gyilkos sortűznél, ahol több hallgatótársa és barátja is meghalt. Segített a sebesültek kórházba szállításánál, gyűjtéseket szerveztek a budapestiek megsegítésére, illetve a többi egyetemista társához hasonlóan részt vett a rendfenntartás biztosításában, az egyetem őrzésében, a nyugat felé menekülő, országot elhagyók győzködésében az itthon maradásra. A Budapestről érkező hírek, majd a szovjet megszállók mosonmagyaróvári érkezését követően ő is a soproni és a mosonmagyaróvári egyetemistákhoz hasonlóan, akik aktívak voltak ezekben az októberi napokban, elkerülve a letartóztatást és a megtorlást, a nyugatra való emigrálást választotta.

A németországi évek azok, melyek véglegesen meghatározták a további életét. Aktív tagja a Münchener Magyar Katolikus Misszióknak, ahol jelenleg is a Missziótanács tagja. Most, mint nyugdíjas részt vesz még a „Caritas München-Nord” szervezetben, ahol társaival hetente két nap keresik fel mozgó műhelyükkel a rászorultakat (kisnyugdíjasokat, tartós munkanélküliségben lévőket, egyedül élő időseket stb.), ahol a házbán, ház körül keletkezett hibák kijavítását ingyen végzik el.

Mészáros József tollából 2011-ben megjelent két kis könyvecske (magyarul és németül is!), amelynek címe: „Második hazám”, nemcsak olvasmányos, hanem egy korkép is, amely – ahogy a könyvismertetőben is írják róla: „... figyelemreméltó, hogy a szerző milyen közvetlen őszinteséggel tudósít szinte néprajzgyűjtői – helytörténeti pontossággal szigetközi, darnózseli gyermekkoráról, középparaszti családja iparkodásáról, a háborús évek megpróbáltatásairól, s a harmadik „dúlásról”, a felszabadulásról.”

Darnózseli község önkormányzatának képviselőtestületi határozata: Darnózseli község Önkormányzata Képviselőtestülete Mészáros József urat, aki 1938. március 18-án Darnózseliben született, jelenleg Münchenben él mint a MAN nyugdíjas fejlesztőmérnöke, példamutató élete, ma is önzetlen fáradhatatlan karitatív munkássága, amelyből generációk meríthetnek útmutató példát, az 1956. októberében a szabadság, az emberi méltóság és a nemzeti összefogás melletti kiállása miatt az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 56. évfordulója évében „Darnózseli Díszpolgára” címmel tünteti ki.

Forrás: „Darnózseli Szóharang” 2012. október 23, 5. évfolyam 5. sz.

**Gratulálunk Mészáros Józsefnek
– a BUOD támogató tagjának – a kitüntetéshez.**

December első hetében kézhez kapták az egyesületek a 2013-as naptárokat. Immár negyedik éve örvendeztetjük meg tagságunkat igényes, szép kivitelezésű falinaptárral. Az új naptár folytatja az idei sikeres naptár témáját: „magyar felfedezők”. A naptár magyar-német kétnyelvű szöveggel szerkesztett, így a német barátaink is használhatják.

A magyar kultúra külföldi megismertetéséért és terjesztéséért Pro Cultura Hungarica-díjjal tüntették ki Gudrun Brzskát és dr. Hans Brzskát, az Ehingeni Könyvtár alapítóit.

A baden-württembergi Ehingeni Könyvtár vezetője, Gudrun Brzoska a „Pro Cultura Hungarica” kitüntetésben részesült azért a fáradtságos munkáért, amelyet a magyar kultúra, különösen a magyar irodalom terjesztése érdekében végez évek óta Németországban. Magángyűjteményét 2009-ben alakította át közkönyvtárrá, azaz egyesületé, Magyar Irodalom Német Nyelven e. V. (www.ungarische-literatur.eu) néven. Az egyesület 2010 óta BUOD-tag-egyesület. A könyvtár az eddigi legnagyobb szabású civil kezdeményezés, amely a német nyelven megjelent magyar irodalom jelentős központja és gyűjtőhelye lett.

A magyar érdemérmet ez év június 23-án adták át ünnepélyes keretek között Münchenben az Olimpiaközpontban lévő Forum 2 nevű előadóteremben.

Hans Brzskának október 23-án Münchenben (Künstlerhaus am Lenbachplatz) – az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékünnepe keretén belül – Mydlo Tamás főkonzul adta át a kitüntetést. Hans Brzoska évek óta szívügyének tekinti a német-magyar kapcsolatok elmélyítését, ápolását. Célul tűzte ki az európai eszme tudatosítását, s ennek terjesztését, népszerűsítését a fiatal generáció körében. Nagy szerepe van az Ehingen-Esztergom testvérvárosi kapcsolat fenntartásában, az ún. „Brückenfest” megszervezésében, ahol rendszeresen Európa-vonatkozású előadásokat tart.

(A kitüntetések átadásánál szervezetünket Harsay György képviselte.)

**A BUOD gratulál Gudrun és Hans
Brzoska-nak a kitüntetéshez.**

**Naptár
2013
Kalender** Magyar feltalálók 2.
Ungarische Erfinder 2.

Kiadja a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (BUOD) – www.buod.de
Herausgeber: Bund Ungarischer Organisationen in Deutschland e.V.

BUOD-INFO
a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de